

Memo

Aan : Griffie, raadsfracties
Van : Gera Koopmans-Jacobs
CC :
Ons kenmerk : 12int02426
Datum : 24 september 2012
Betreft : Vragen n.a.v. aangepaste begroting Presikhaaf 2012

Geachte leden van de raad,

Naar aanleiding van de voorbereidende vergadering van 11 september jl. betreffende de behandeling van de aangepaste begroting 2012 van Presikhaaf Bedrijven heeft een aantal fracties vragen gesteld, dan wel aanvullingen op de conceptbrief gegeven. In deze memo gaan wij in op uw vragen dan wel inbreng.

Hoogachtend,

namens burgemeester en wethouders,
de wethouder ,

G.C. Koopmans-Jacobs
Wethouder Maatschappelijke Participatie

CDA

1. Waarom is ervoor gekozen het voorgestelde beleid waarbij er geld vanuit Den Haag zou komen, toch door te zetten ook nu het geld niet komt? Er is immers duidelijk sprake van gewijzigde omstandigheden. Je kunt dan spreken over voortschrijdend inzicht.

Antwoord:

Het voorgestelde beleid uit de notitie 'Stip op de horizon' is eerder ook al als ambitie opgenomen in de Wat- en Hoe-rapporten uit 2008. Het is dus niet alleen een uitvloeisel van de voorgestelde herstructurering en de concept Wet werken naar vermogen.

Een van de onderwerpen uit het WAT-rapport, waar alle raden van de deelnemende gemeenten mee instemden, betrof de beperking van het ondernemersrisico voor de deelnemende gemeenten. In de huidige bedrijfsvoering staan productie en dienstverlening voor eigen rekening en risico centraal als middel om mensen werk te bieden. Doorgaan met deze bedrijfsvoering vraagt om een toenemend beslag op financiële (publieke) middelen en management aandacht. Dit is niet ten gunste van de primaire doelstelling van Presikhaaf Bedrijven. Met de nieuwe koers is ingezet op het versneld afstoten en afbouwen van bedrijfsactiviteiten in eigen beheer en daarmee tegelijk de betrokken werknemers "buiten" bij reguliere bedrijven en organisaties onder te brengen. Deze keuze van Presikhaaf past inhoudelijk binnen de kaders die eerder door de deelnemende gemeenten zijn vastgesteld voor de modernisering van de Wsw (met name het WAT-rapport) en het daarop gebaseerd Strategisch Plan van het Presikhaaf.

Presikhaaf is in 2011 van start gegaan met het onderhandelen over en overdracht van diverse bedrijfsactiviteiten. Doordat er met de herstructurering van de Wsw sprake zou zijn van aanvullende herstructureringsmiddelen zijn deze activiteiten in het herstructureringsplan ondergebracht opdat we de volledige trekkingsrechten konden benutten.

2. In hoeverre is daarover de raad geraadpleegd t.a.v. het onverkort doorzetten van het herstructureringsplan ondanks het feit dat de bijdrage van 40 miljoen van SZW niet zal komen?

Antwoord

Tijdens het ronde tafelgesprek met het college op 29 mei jl. heeft de raad met de wethouder gediscussieerd over de herstructurering en het transitieplan. De door het college voorgestelde koers is door de raad onderschreven en vervolgens door de wethouder aan Presikhaaf meegedeeld.

De koers die uitgezet is:

- De transitie (de afbouw van de bestaande- en opbouw van de nieuwe structuur) zal zo snel mogelijk en tegen zo laag mogelijke kosten dienen te verlopen, om de herstructureringskosten zoveel als mogelijk te beperken;
 - Binnen de entiteit Beschut werk dient tot optimale kostenreductie gekomen te worden; integratie van activiteiten met dagbestedingsactiviteiten en –organisaties sluiten wij daarbij zeker niet uit, waarbij het bieden van vijf dagen per week beschut werk/dagbesteding voor ons niet als vaststaand hoeft te worden aangenomen;
 - de uitvoering van de twee entiteiten via een GR is voor Overbetuwe een middel en geen doel op zich en dus niet persé een oplossing voor de langere termijn; de keuze voor deze constructie is vooral afhankelijk van de resultaten;
 - Overbetuwe wenst haar deelname in de huidige GR te heroverwegen. Zij wenst de huidige GR uiterlijk per 1-1-2015 beëindigd te zien en stelt voor om – samen met andere deelnemende gemeenten – tussen nu en voorjaar 2013 een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren naar de meest gewenste juridische structuur van het huidige bedrijf, gelet op de doelen en wensen van de deelnemende gemeenten.
3. Kunt u ons aangeven waarom u vond dat niet instemmen met deze gewijzigde begroting geen optie is?

Antwoord:

De gewijzigde begroting 2012 is enkel en alleen de financiële vertaling van de ingezette beleidslijn om Presikhaaf te herstructureren.

4. Op welke wijze denkt de wethouder de raadsbreed aangenomen motie uit te voeren?

Antwoord

De wethouder heeft de motie uitdrukkelijk onder de aandacht van mede AB-leden en de directie van Presikhaaf gebracht. Het is aan het Algemeen Bestuur, waar de wethouder deel van uit maakt, om te bepalen of er al dan niet uitvoering wordt gegeven aan de motie. Wordt de motie ondersteund door meerdere gemeenteraden dan is de kans hierop groter. De wethouder raadt de raad aan contact te zoeken met andere gemeenteraden.

5. Kunt u ons aangeven welk besluit andere gemeenten hebben genomen/ gaan nemen?

Antwoord:

Een inventarisatie onder een aantal deelnemende gemeenten laat volgende beeld zien:

Arnhem: 26 september aanstaande is er een raadsbijeenkomst in Arnhem waarin de raad nogmaals wil praten over gevoelens. Dat moet er toe leiden dat een week later de raad een besluit neemt over de brief.

Lingewaard: 20 september jl. is de begroting in de raad behandeld. De raad stemt niet in met de in de gewijzigde Begroting voor 2012 opgenomen vordering op de deelnemende gemeenten. Hierover dient afzonderlijk en expliciet een besluit te worden genomen. Hiernaast zijn nadere voorwaarden gesteld.

Rheden: 25 september wordt de begroting in de raad behandeld. Het college heeft de raad voorgesteld een aantal voorwaarden vast te stellen en deze in de gevoelens aan Presikhaaf kenbaar te maken.

Doesburg: Op 27 september aanstaande worden transitieplan en begroting in de raad behandeld. Het college heeft de raad voorgesteld een aantal voorwaarden vast te stellen en deze in de gevoelens aan Presikhaaf kenbaar te maken.

Westervoort: 17 september jl. is de begroting in de raad behandeld. De raad stemt in met de begroting. De brief met gevoelens bevat onder andere de opdracht om de komende jaren te zoeken naar een aanpak die leidt tot kleinere structurele exploitatietekorten gericht op een sluitende begroting. De gevoelens hebben enkel betrekking op de cijfers met betrekking tot het jaar 2012. Vanuit de raad is verder afgesproken om een raadsbrede werkgroep in te stellen met als opdracht: 'visie-ontwikkeling SW na 2014'. Afgesproken is deze opdracht de komende weken nader te concretiseren.

Duiven: Hamerstuk tijdens de raadsvergadering van 24 september aanstaande.

Zevenaar: 25 september wordt de begroting in de raad behandeld. College: instemmen onder voorwaarden.

6. Hoe wordt de raad betrokken bij de discussie met het Algemeen bestuur over de gewenste richtingen?

Antwoord:

Het college heeft de raad steeds betrokken bij de discussie over de richting van Presikhaaf Bedrijven:

- Wat en Hoe rapporten (2008). De raad was betrokken bij het opstellen van de rapporten. Beide rapporten zijn ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.
- Strategisch plan 2009-2012 (2009): de raad heeft middels een brief haar gevoelens aan Presikhaaf kenbaar gemaakt.
- Presikhaaf heeft twee bijeenkomsten georganiseerd voor raadsleden over de WWNV en de herstructureringsfaciliteit (maart 2012).
- Notitie Stip op de horizon en de aanvraag herstructureringsfaciliteit: Behandeld in de raad van april 2012.

- Ronde tafel gesprek met het college waarin de memo en het transitieplan behandeld zijn (mei 2012). Tijdens dit gesprek heeft de raad de splitsing van het bedrijf in twee onderdelen onderschreven.

Bij de komende strategiebijeenkomsten zal de wethouder de inbreng van de raad meenemen in de discussie en de uitkomsten terugkoppelen aan de raad. Presikhaaf bereidt een nader uitgewerkt voorstel voor, inclusief kosten en planning, ten behoeve van het Algemeen Bestuur. De wethouder zal dit voorstel aan de raad voorleggen. De wijze waarop moet nader bepaald worden.

7. Hoe komen we tot een nieuwe structuur met passende rechtsvorm / welk proces heeft de wethouder voor ogen?

Antwoord

Een aantal wethouders heeft tijdens een vergadering van het Algemeen Bestuur voorgesteld om samen met andere deelnemende gemeenten tussen nu en voorjaar 2013 een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren naar de meest gewenste juridische structuur van het huidige bedrijf, gelet op de doelen en wensen van de deelnemende gemeenten. Dit verzoek is door meerdere AB leden ondersteund. Ook is in een aantal brieven met gevoelen van de diverse gemeenten naar aanleiding van de behandeling van de aangepaste begroting dit verzoek als voorwaarde opgenomen.

De wethouder zal tijdens de AB-vergadering van 4 oktober 2012 inbrengen dat de raad uitdrukkelijk betrokken wil worden bij de vraagstelling van dit onderzoek. Net als bij het antwoord op vraag 4 geldt dat het Algemeen Bestuur bepaalt of en hoe het onderzoek ingezet zal worden.

8. Wanneer wordt de begroting 2013 nu definitief?

Antwoord;

In de AB-vergadering van 4 oktober 2012 worden de gewijzigde begroting 2012 en de ontvangen gevoelens van de raden van de deelnemende gemeenten door het Algemeen Bestuur behandeld. Tijdens deze vergadering wordt de begroting 2012 vervolgens dan (al dan niet gewijzigd) definitief vastgesteld. De begroting 2013 zal nooit eerder dan december 2012 definitief worden vastgesteld. Deze zal waarschijnlijk pas op zijn vroegst eind september / begin oktober naar de gemeenten worden gestuurd voor behandeling in college en raad.

9. Zijn de te verwachten tekorten 2013-2015 meegenomen in de meerjarenbegroting van onze gemeente?

Antwoord:

Nee. De reden hiervoor is dat er door de onduidelijkheden (bijv. ontwikkeling rijksbijdrage) geen concrete bedragen berekend kunnen worden voor de jaren 2013 t/m 2015. De lijn is dan dat het risico (op aanvullende gemeentelijke bijdragen) wordt vermeld in de paragraaf Weerstandsvermogen. Overigens staan er in de meerjarenbegroting in de programmabegroting alleen structurele inkomsten en uitgaven. Aanvullende gemeentelijke bijdragen in 2013 t/m 2015 worden beschouwd als eenmalige uitgaven.

10. Hoe denkt de wethouder die tekorten te kunnen opvangen?

Antwoord:

Eenmalige tekorten kunnen worden gedekt door de algemene reserve. Eventuele structurele bijdragen aan Presikhaaf moeten worden gedekt door structurele dekkingsmiddelen. Mogelijk dat hiervoor een deel van het participatiebudget kan worden ingezet. Mochten echter binnen de begroting (nog) geen structurele dekkingsmiddelen (meer) beschikbaar zijn, dan zal bij de behandeling van de begroting aan de raad een dekkingsplan worden voorgelegd. Hoe dat eruit zal zien, is nu nog niet aan te geven.

11. Is Presikhaaf al gestart met interne organisatieverandering of wordt de landelijke ontwikkeling afgewacht?

Antwoord:

Presikhaaf is gestart met de interne organisatieverandering. Er is een tijdelijke programmamanager aangesteld voor het voorbereiden en aansturen van de transitie. Daarnaast is het project Move2 opgestart dat een eerste indeling naar Beschermd Werken en Plaatsingsorganisatie voorbereid. Criteria voor indeling zijn uitgewerkt en alle SW-medewerkers zullen in de komende maanden worden ingedeeld.

Het was de bedoeling om in het Algemeen Bestuur van 27 juni 2012 een definitief besluit te nemen over de transitie. Met de recente politieke ontwikkelingen en het controversieel verklaren van de Wet werken naar vermogen, is dit besluit verschoven naar eind 2012. Ondertussen gaan de voorbereidingen voor de transitie door en zal een nader uitgewerkt voorstel, inclusief kosten en planning worden uitgewerkt ten behoeve van het Algemeen Bestuur.

PvdA

De oorzaak van het ontstane extra begrotingstekort wordt uitgebreid en begrijpelijk uitgelegd. Het is duidelijk dat de financiële situatie zeer zorgelijk is. Daarom heeft de raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering d.d.10 april 2012 heeft hiervoor ook een motie aangenomen.

De PvdA erkent dat de komende jaren de extra gemeentelijke bijdragen aan Presikhaaf betaald moeten worden, dit is onvermijdelijk. De PvdA steunt de ingezette beleidlijn met de volgende voorwaarden:

1. De brief richting Presikhaaf Bedrijven moet nog scherper geformuleerd worden.
2. De transitie zal zo snel mogelijk en tegen zo laag mogelijke kosten dienen te verlopen, om de herstructureringskosten zoveel als mogelijk te beperken;
3. Uitkomen met het rijksbudget voor de doelgroep, of daar zo dicht mogelijk bij in de buurt komen door middel van een zo goed mogelijke kostenbeheersing en –reductie. Ook binnen de entiteit Beschut werk dient tot optimale kostenreductie gekomen te worden. Integratie van activiteiten met dagbestedingactiviteiten en –organisaties sluiten wij daarbij zeker niet uit, waarbij het bieden van vijf dagen per week beschut werk/dagbesteding voor ons niet als vaststaand hoeft te worden aangenomen;
4. de uitvoering van de twee entiteiten via een Gemeenschappelijke Regeling (GR) is voor Overbetuwe een middel en geen doel op zich en dus niet persé een oplossing voor de langere termijn; de keuze voor deze constructie is vooral afhankelijk van de resultaten;
5. Overbetuwe wenst de huidige GR uiterlijk per 1-1-2015 beëindigd te zien en stelt voor om – samen met andere deelnemende gemeenten – tussen nu en voorjaar 2013 een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren naar de meest gewenste juridische structuur van het huidige bedrijf, gelet op de doelen en wensen van de deelnemende gemeenten.
6. We zijn echt benieuwd naar de plannen en uitkomsten van 26 september 2012.

Antwoord

- De conceptbrief is aangescherpt.
- De punten 2 t/m 5 staan in de conceptbrief verwoord
- Ten aanzien van punt 6: Bij de komende strategiebijeenkomsten zal de wethouder de inbreng van de raad meenemen in de discussie en de uitkomsten terugkoppelen aan de raad. Presikhaaf bereidt een nader uitgewerkt voorstel voor, inclusief kosten en planning, ten behoeve van het Algemeen Bestuur. De wethouder zal dit voorstel aan de raad voorleggen. De wijze waarop moet nader bepaald worden.

Groen Links

Tijdens de voorbereidende vergadering van 11 september over "Presikhaaf: Gewijzigde begroting 2012" is afgesproken dat fracties deze week hun vragen en opmerkingen over de conceptbrief van het college deze week zouden opsturen. Hierbij onze reactie

Over de conceptbrief van het college:

1. Volgens ons kan er niet gesproken worden van 'voorwaarden' omdat er geen sanctie is wanneer er niet aan deze punten wordt voldaan

Antwoord

In de brief met gevoelen hanteren we nog steeds de voorwaarden. Andere partijen geven aan dat zij wel voorwaarden in de conceptbrief willen opnemen.

2. GroenLinks maakt zich zorgen als nu al wordt aangekondigd dat de gemeenschappelijke regeling wordt opgezegd omdat daardoor de positie van Presikhaaf wordt verzwakt wanneer het vertrouwen van andere bedrijven moet worden gewonnen om tot noodzakelijke samenwerking te komen. Wij zijn wel voor een onderzoek naar mogelijke andere rechtsvormen.

Antwoord

Wij zijn niet van mening dat de positie van Presikhaaf wordt verzwakt. Vrijwel alle gemeenten onderschrijven het beëindigen van de GR op 1 januari 2015. Communicatie heeft inmiddels al in diverse gemeenten plaatsgevonden. Ook het Dagelijks Bestuur en de directie van Presikhaaf zijn inmiddels op de hoogte. Wij willen benadrukken dat het hier niet gaat om het opheffen van Presikhaaf maar om te onderzoeken welke juridische structuur het best passend is.

3. De passage "Ook binnen de entiteit Beschut werkniet als vaststaand hoeft te worden aangenomen;" moet ons inziens vervallen. Het is niet volledig duidelijk wat er wordt bedoeld, en voor zover dat wel het geval is bestaat twijfel of dit haalbaar is binnen de bestaande kaders.

Antwoord

Deze passage komt uit een memo die eerder met de raadsleden is besproken op 29 mei 2012 tijdens een ronde tafel gesprek met de wethouder. Afgesproken is toen dat de in de memo beschreven koers, waar bovenstaande onderdeel van uit maakt, door de wethouder richting het bestuur van Presikhaaf uitgedragen zou gaan worden. We stellen voor dit ook via brief met gevoelen over de aangepaste begroting te doen.

Vraag aan het college, dan wel aan Presikhaaf:

Bij ons leeft naar aanleiding van het overleg in de voorbereidende vergadering de onderstaande vraag. Als het college hier (nog) geen antwoord op kan geven zou de vraag in de brief kunnen worden verwerkt.

4. De tekorten voor 2012 zijn voor een belangrijk deel het gevolg van een noodzakelijke afwaardering op de activa bij het afstoten van bedrijfsonderdelen. Valt te voorzien dat er nog meer afwaarderingen noodzakelijk zullen zijn bij het verder afstoten van bedrijfsonderdelen. Zo ja, is er een inschatting te maken van de omvang?

Antwoord

Deze vraag is in de conceptbrief opgenomen.

ChristenUnie

Wij onderschrijven dat de brief van het College wat steviger mag zijn.

Antwoord

De conceptbrief is aangescherpt.

Daarnaast is het heel zuur dat er zoveel extra bijdrage nodig is door afboeking van het vastgoed! Wij vragen ons af of wij dat zonder meer moeten accepteren.
Een onderzoek door de Rekenkamer is ook een optie.

Antwoord

In de memo van het Dagelijks Bestuur is aangegeven waarom overgegaan moet worden tot afwaardering. Een eventueel onderzoek door de Rekenkamer moet door de fracties zelf geïnitieerd worden. Het college heeft daar geen rol in.

Het zou goed zijn om ook te informeren naar de plannen van andere bedrijven .

Antwoord

De wethouder zal in de AB vergadering dit punt naar voren brengen.

Onze zorg is vooral de toekomst van die mensen die afhankelijk zijn van deze werkvoorziening.

Antwoord

De wethouder zal tijdens vergaderingen van het Algemeen Bestuur aandacht blijven vragen voor een zorgvuldig, rechtvaardig en sociaal beleid voor de mensen die met een WSW-indicatie bij Presikhaaf Bedrijven werkzaam zijn.

CDA, PvdA en VVD

Zoals afgesproken bijgaand een aantal punten (wensen en bedenkingen) betreffende de brief die namens de gemeenteraad naar Presikhaaf gestuurd wordt t.a.v. de herziene begroting, mede namens de fracties van PvdA en VVD.

Wij stellen voor om te voorkomen dat er over twee jaar weer niets is gebeurd een raadsadviescommissie instellen die namens de gemeenteraden van de GR rapporteert over de uitvoering.

Antwoord:

De wethouder ondersteunt dit idee van harte en moedigt de raad aan om contact op te nemen met de raden van de andere in de GR deelnemende gemeenten om een raadsadviescommissie in te stellen.

Herstructurering opnieuw in beeld

Wij willen dat er een duidelijke opdracht aan Presikhaaf Bedrijven wordt meegegeven: er ligt voor eind 2012 een vernieuwd herstructureringsplan waarin de herstructurering wordt losgekoppeld van de extra rijksmiddelen met een realistische doorrekening van de tekorten die bij de deelnemende gemeenten meerjarig ontstaan. En met de duidelijke keuzes ten aanzien van de implementatie.

Antwoord

Dit is in de conceptbrief opgenomen

Snel helderheid over organisatievorm

De oorsprong van de wsw komt voort uit het bieden van beschut werk voor mensen die nooit op de reguliere arbeidsmarkt aan de slag kunt. In het nieuwe verdienmodel moeten de beschutte plekken bekostigd worden met de opbrengsten van de re-integratie activiteiten. Wij willen voor mei 2013 duidelijkheid over de organisatievorm en de bedrijfsopsplittingsmogelijkheden. Ook in beeld brengen in hoeverre AWBZ-aanbieders (zoals Driestroom, Pluryn etc.) een rol kunnen spelen in het bemiddelen van de doelgroep.

Antwoord

Dit is in de conceptbrief opgenomen

Begroting 2013 en 2014

Zowel voor de begrotingen 2013 en 2014 wil de raad een voorstel zien dat minder verliesgevend is.

Antwoord

Dit is in de conceptbrief opgenomen

Mensen blijven aan het werk

We willen zo veel mogelijk voorkomen dat er mensen die nu werken thuis op de bank komen te zitten. De raad wil daarom zo snel mogelijk inzicht in de verdien capaciteit / loonwaarde van de mensen. Dan krijgen we ook een beeld van het realiteitsgehalte van het gekozen verdienmodel. Een indeling van alle SW werknemers uit Overbetuwe naar beschut werken, detachering en begeleid werken dus. De raad wil hierover voor eind 2012 geïnformeerd worden.

Antwoord

Presikhaaf is het project Move2 gestart dat een eerste indeling naar Beschermd Werken en Plaatsingsorganisatie voorbereid. Criteria voor indeling zijn uitgewerkt en alle SW-medewerkers zullen in de komende maanden worden ingedeeld. In het tweede kwartaalbericht van 2012 zijn gegevens hierover opgenomen.